

**UCHWAŁA NR XXXIV/745/13
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 6 marca 2013 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji w 2012 r. Programu Aktywności Lokalnej Na Rzecz Młodzieży w Katowicach „Postaw na siebie”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. nr 142, poz. 1591 z późn.zm.) w związku z art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 nr 175, poz. 1362 z późn. zm).

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji w 2012 r. Programu Aktywności Lokalnej Na Rzecz Młodzieży w Katowicach „Postaw na siebie”, który jest elementem projektu systemowego „Damy radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Jerzy Forajter

Sprawozdanie z realizacji
Programu Aktywności Lokalnej na Rzecz Młodzieży w Katowicach „Postaw na siebie!”
przyjętego Uchwałą Rady Miasta Katowice nr XX/420/12 z dnia 28 marca 2012r
za okres 01.01.2012-31.12.2012

Wstęp.

Sprawozdawany Program jest częścią projektu systemowego - "Damy Radę - program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach", realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. U podstaw powołania do życia Programu Aktywności Lokalnej na rzecz Młodzieży leżało dążenie do kompleksowego wsparcia młodych mieszkańców Katowic wkraczających w dorosłe życie. Podejmowane w 2012 roku w ramach Programu działania, zmierzały do jak najszerszego wsparcia młodego człowieka, indywidualnie dopasowując formy pomocy do jego potrzeb, deficytów i możliwości. Udział w Programie jest szansą na rozwój własny uczestników jak również sposobnością do pokazania im zalet aktywności społecznej i inwestowania we własne umiejętności. Ponadto jest przygotowaniem do odpowiedzialnego i świadomego wejścia w dorosłość, okazją do doskonalenia umiejętności identyfikowania i wykorzystywania szans oraz przeciwdziałania czyhającym zagrożeniom.

Cel główny Programu

Głównym celem realizacji Programu jest wsparcie, w okresie 2012-2013r, co najmniej 56 młodych mieszkańców Katowic, zagrożonych wykluczeniem społecznym ze względu na swój status materialny, wykształcenie, środowisko zamieszkania, stan zdrowia itp. w przygotowaniu do prawidłowego funkcjonowania w życiu społecznym i zawodowym.

Zrealizowane działania

W 2012 roku Program był realizowany poprzez działania o charakterze środowiskowym oraz wykorzystanie instrumentów aktywnej integracji.

Działania o charakterze środowiskowym.

1. Organizacja obozów i wyjazdów integracyjno-krajoznawczych dla młodzieży. Obóz integracyjny „Tatry 2012” (27-31 sierpnia 2012)

Jednymi z głównych wartości, jakie realizatorzy Programu starają się wpajać jego uczestnikom, są m.in. przełamywanie własnych słabości, stawianie sobie ambitnych celów w życiu i niezłomność w dążeniu do ich osiągnięcia. Przygotowania do obozu „Tatry 2012” rozpoczęły się już na kilka miesięcy przed terminem jego realizacji. Organizowano spotkania informacyjne, edukacyjne oraz integracyjne dla uczestników. W obozie „Tatry 2012” wzięło udział 16 młodych ludzi. Podczas tych kilku dni młodzież zdobyła m.in. Morskie Oko, Dolinę Pięciu Stawów Polskich i Kasprowy Wierch. Prawdziwym wyzwaniem było jednak zdobycie Świnicy – jednego z najwyższych szczytów Polski. Działanie zostało zrealizowane we współpracy z pracownikami Specjalistycznego Klubu Młodzieżowego nr 2 oraz Specjalistycznej Świetlicy nr 4.

2. Realizacja Programu Wsparcia Inicjatyw Młodzieżowych „Działacie? DziałaMY!”

W ramach programu „Działacie? DziałaMY!”, grupa młodych ludzi (co najmniej dwie osoby), mogła zgłosić swój pomysł na akcję, inicjatywę lub organizację jakiegoś przedsięwzięcia. Realizując własną inicjatywę, młodzież może rozwijać umiejętności pracy w grupie, wiarę we własne możliwości, umiejętne stawianie celów i własną aktywność. Dodatkowo zyskuje sposobność, aby się przekonać, jak wiele inicjatywa może dać komuś, dla kogo się ją realizuje. Efektem realizacji oferty pn. „Działacie? DziałaMY!” w 2012 roku były:

- a) organizacja akcji malowania pisanek wielkanocnych na rzecz Hospicjum „Cordis” z Katowic (29.03.2012 r),
- b) inicjatywa młodzieżowa grupy „zKatowani” polegająca na wsparciu grupy młodych raperów poprzez zakup sprzętu umożliwiającego rozwój pasji, jaką jest tworzenie muzyki hip-hop,
- c) inicjatywa młodzieżowa „Wakacje na kole” polegająca na organizacji rowerowych wycieczek po ciekawych miejscach aglomeracji śląskiej,
- d) inicjatywa młodzieżowa „Środek lata” polegająca na organizacji rodzinnego pikniku dla mieszkańców dzielnicy Ligota (26.07.2012); w imprezie wzięło udział ok. 150 mieszkańców dzielnicy i okolic,
- e) inicjatywa „Klubowe Rewolucje Kulinarne”, polegająca na organizacji warsztatów kulinarnych podczas których młodzież przygotowywała potrawy z różnych stron świata,
- f) inicjatywa polegająca na organizacji warsztatów rękodzielniczych dla młodzieży,
- g) inicjatywa polegająca na organizacji zajęć fitness dla młodzieży.

3. Organizacja wydarzeń, imprez i wyjść o charakterze integracyjnym, sportowym, kulturalnym i rozrywkowym, służących aktywizacji i zwiększeniu udziału młodzieży w życiu społecznym

a) Liga piłkarska (9.05-28.11.2012)

Wiosną i jesienią 2012 roku Program aktywnie włączył się w organizację Ligi Piłkarskiej dla młodzieży. Zawody systemem „każdy z każdym” rozgrywano na boisku Domu Dziecka Stanica. W lidze udział wzięło 12 drużyn, co oznacza, że w każdym tygodniu Ligi w rozgrywkach brało udział ok. 70 młodych ludzi.

b) Młodzieżowe Mistrzostwa Katowic (21.04-27.05.2012)

Program Aktywności Lokalnej na Rzecz Młodzieży „Postaw na siebie!” współorganizował, w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Afish oraz Śląskim Klubem Pentaque, Młodzieżowe Mistrzostwa Katowic w piłce nożnej. Był to cykl turniejów piłkarskich dla młodzieży w wieku 18 lat i młodszej, które odbywały się w większości dzielnic Katowic. Zostało przeprowadzonych 12 turniejów, które wyłoniły 32 najlepsze zespoły. Rozgrywane w dniach 26-27 maja finały wyłoniły z kolei Młodzieżowego Mistrza Katowic w piłce nożnej.

W imprezie o zasięgu ogólnomiejskim wzięło udział łącznie ok. 400 osób (zarówno w charakterze uczestników jak i widzów).

c) B-boy Jam (23.06.2012)

Organizacja B-boy Jam-u był pomysłem grupy młodzieży, która szlifowała swoje taneczne umiejętności na warsztatach break-dance również organizowanych w ramach PAL-M. W dniu 23 czerwca wszyscy zainteresowani street-dance i b-boyingiem, a w szczególności młodzi katowiczanie, mogli wziąć udział w bezpłatnych warsztatach tańca break-dance, a także zmierzyć się w turnieju tańca z innymi ekipami tanecznymi. Na zwycięzców czekały atrakcyjne nagrody. Impreza cieszyła się dużym powodzeniem – wzięło w niej udział ok. 80 osób. Dzięki wydarzeniu, które było realizowane w przestrzeni publicznej (Plac Honorowy przed Spodkiem), nie tylko zainteresowani tematem ale również postronni, przypadkowi przechodnie mogli przekonać się czym jest street-dance i b-boying i skonfrontować tę wiedzę ze swoimi wyobrażeniami lub stereotypami.

d) Integracja

Korzystając z wielości miejsc do spędzania wolnego czasu w Katowicach i okolicy, w ramach Programu organizowane były wyjścia integracyjne dla uczestników Programu i ich otoczenia. Jednocześnie starano się wybierać miejsca, do których młodzież na co dzień ma utrudniony dostęp, zwłaszcza ze względu na bariery finansowe, logistyczne itp. Dzięki temu młodzież miała okazję atrakcyjnie spędzać czas m.in. w kręgielni, na ścianie wspinaczkowej, w kinie, w „Laser House” itp.

4. Organizacja spotkań informacyjnych, edukacyjnych, debat i warsztatów zainteresowań dla młodzieży i jej otoczenia.

a) Warsztaty break dance

W ramach Programu zorganizowano bezpłatne, systematyczne, warsztaty tańca break-dance, do prowadzenia których zatrudniono doświadczonego instruktora. Zajęcia były otwarte dla wszystkich, chętnych młodych ludzi z Katowic. W cotygodniowych zajęciach, które odbywały się od lutego do grudnia, brało udział średnio 8 osób.

b) Warsztaty sztuk walki i sportów siłowych

W 2012 roku kontynuowano, cieszące się dużym zainteresowaniem w roku poprzednim, zajęcia z zakresu sztuk walki i sportów siłowych. Zajęcia prowadził doświadczony instruktor, a dodatkowo zawodnik MMA – Artur Sowiński. W zajęciach, które odbywały się systematycznie raz w tygodniu, brało każdorazowo udział ok. 10 osób. Działanie było realizowane przy wsparciu pracowników Specjalistycznego Klubu Młodzieżowego nr 2.

c) Warsztaty Jazz dance

Z inicjatywy grupy młodzieży zrealizowano również ciekawe zajęcia jazz dance. Cotygodniowe zajęcia trwały od października do grudnia, a brało w nich udział średnio ok. 9 osób. Działanie było realizowane przy wsparciu pracowników Specjalistycznej Świetlicy nr 4 w Ligocie.

d) Warsztaty edukacyjne z dietetykiem

Podążając za potrzebami młodych ludzi zdiagnozowanymi w 2011 roku, w 2012 roku kontynuowano promocję zdrowych nawyków żywieniowych wśród młodzieży. Łącznie zorganizowano 4 warsztaty z dietetykiem, w których wzięło udział 58 osób.

e) Program profilaktyczny „Z Mopsikiem bezpieczniej”

W ramach działań o charakterze środowiskowym, został zrealizowany cykl spotkań dotyczących profilaktyki społecznej - bezpieczeństwa, praw i obowiązków dziecka, radzenia sobie w sytuacjach trudnych, rozpoznawania, okazywania emocji, zdrowego trybu życia itp. Działanie było realizowane w ramach programu profilaktycznego pod nazwą „Z Mopsikiem bezpieczniej”, a jednym z symboli działania była maskotka MOPS-ika, która brała udział we wszystkich zajęciach. Program obejmujący 6 spotkań realizowany był w jednej z katowickich szkół, zlokalizowanej w dzielnicy Załęże.

f) Akcja – Siłownia

W 2012 roku kontynuowano realizację pomysłu na prowadzenie siłowni dla młodzieży. Siłownia została doposażona ze środków Programu i jest prowadzona przez grupę młodzieży, pod opieką pracowników Programu i pracowników Specjalistycznego Klubu Młodzieżowego nr 2.

Wykorzystanie instrumentów aktywnej integracji.

1. Organizacja i sfinansowanie usług wspierających aktywizację edukacyjną – wsparcie brokera edukacyjnego.

Jedną z propozycji kierowanych do młodych mieszkańców Katowic w ramach Programu było wsparcie brokera edukacyjnego. Wsparcie w ramach przedmiotowego instrumentu polegało na pośredniczeniu pomiędzy młodym człowiekiem a rynkiem edukacyjnym i jednocześnie pomocą w doborze kierunku nauki, kursu, szkolenia odpowiedniego do zgłaszanych przez uczestników Programu potrzeb, zainteresowań i możliwości. Dodatkowo broker edukacyjny świadczył usługę wsparcia w zakresie poszukiwania pracy, określaniu zainteresowań i predyspozycji zawodowych oraz planowania kariery zawodowej w oparciu o indywidualnie kreowane ścieżki rozwoju zawodowego i/lub edukacyjnego.

W 2012 roku z indywidualnych konsultacji z brokerem edukacyjnym skorzystało 35 uczestników Programu (20 kobiet i 15 mężczyzn)

Uzupełnieniem do konsultacji indywidualnych świadczonych przez brokera edukacyjnego były warsztaty grupowe dla uczniów katowickich szkół, prowadzone według autorskiego programu. W 2012 roku odbyło się 20 warsztatów w których łącznie wzięło udział 382 uczniów z katowickich szkół. We współpracy z pedagogiem szkolnym przeprowadzono również spotkanie informacyjne dla rodziców uczniów III klas gimnazjum jednej z katowickich szkół, w którym udział wzięło 70 osób. Wsparciem brokera edukacyjnego objęto również 8 osób z otoczenia uczestników projektu. Osoby te skorzystały z indywidualnych konsultacji z zakresu wyboru ścieżki edukacyjnej.

2. Skierowanie i sfinansowanie zajęć w ramach podnoszenia kluczowych kompetencji o charakterze zawodowym.

Z usługą brokera edukacyjnego integralnie połączono stosowanie właśnie tego instrumentu. Pod jego nazwą kryje się oferta szkoleń zawodowych dla uczestników Programu. W 2012 roku z oferty szkoleniowej skorzystały dwie osoby nabywając tym samym nowe kwalifikacje zawodowe.

3. Organizacja i finansowanie usług wspierających animację lokalną – wsparcie animatora lokalnego.

Bardzo ważną funkcję w realizacji każdego programu aktywności lokalnej zajmuje osoba animatora. Opisując rolę i predyspozycje animatora w programie dla młodzieży należy mieć na uwadze specyfikę takiej grupy docelowej. Bezsprzecznie jest to funkcja wymagająca wyrazistego i charyzmatycznego podejścia, umiejętności wzbudzania zainteresowania młodych ludzi, otwartości, elastyczności z jednoczesną umiejętnością określania ram. Przede wszystkim zaś rola animatora wymaga autentycznej i budzącej zaufanie postawy. Młodzi ludzie, przy wsparciu animatora i innych pracowników Programu, podejmują inicjatywy, przełamują własne bariery, chętniej włączają się w różne działania i wzrasta przy tym ich poczucie własnej wartości. Dostrzegają w większej aktywności (i w aktywności w ogóle) interes swój i wspólny. Powszechnie wiadomo, że młodość nie znosi sztywności, dlatego w animacji tej grupy społecznej pracownicy starają się stawiać na nieszablonowość, zapraszając młodych ludzi i towarzysząc jej zarówno na stadionach piłkarskich jak i wysokogórskich szlakach. Pomagają przeżywać przygody życia, ale też uczciwie i konsekwentnie wskazujemy na priorytety takie jak edukacja czy praca. Z usługi animatora lokalnego w 2012 roku skorzystało 28 osób.

4. Organizacja i finansowanie poradnictwa specjalistycznego.

Ze wsparcia dietetyka w ramach tego instrumentu skorzystało 17 uczestników (13 kobiet i 4 mężczyzn).

5. Organizacja i finansowanie poradnictwa i wsparcia indywidualnego oraz grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych umożliwiających docelowo powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową.

a) Warsztat profilaktyczny „Bezpieczne podejmowanie pracy za granicą, zagrożenia zw. z procederem handlu ludźmi” (9.05.2012).

Warsztat ten został zorganizowany w formie poradnictwa grupowego. Wzięło w nim udział 9 uczestników.

b) Oferta wsparcia „Macierzyństwo – mój czas”.

W 2012 roku w ramach Programu realizowano ofertę wsparcia dla dziewcząt i młodych kobiet (w wieku 15-25 lat), które oczekują narodzin dziecka, pod nazwą „Macierzyństwo -

mój czas”. Od czerwca do grudnia br. podczas dwóch realizowanych edycji, ze wsparcia skorzystało 12 uczestniczek, które miały możliwość czerpać wiedzę na temat ciąży, jej przebiegu, potrzeb kobiet ciężarnych, zmian zachodzących w organizmie kobiety spodziewającej się potomstwa i zdobywać umiejętności w zakresie opieki nad noworodkiem i małym dzieckiem. Zapewniono profesjonalną pomoc oraz dostęp do poradnictwa realizowanego podczas warsztatów ze specjalistami tj.: położną, dietetykiem, psychologiem. Młode przyszłe mamy brały również udział w spotkaniach i wyjściach integracyjnych. ,

6. Organizowanie i finansowanie uczestnictwa w placówkach wsparcia dziennego, świetlicach i klubach, o których mowa w przepisach pomocy społecznej, przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz przepisach o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wychodząc naprzeciw potrzebom młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym z dzielnicy Zawodzie, w ścisłej współpracy z pracownikami funkcjonującej tam Specjalistycznej Świetlicy nr 5, podjęto w 2012 roku szereg działań zmierzających do powołania w tym miejscu klubu młodzieżowego. W efekcie tych starań wspólnie pozyskano środki finansowe z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (w wysokości 40000 zł) na sfinansowanie zakupu wyposażenia oraz inne działania programowe. Dodatkowo wdrożono do realizacji powyższy instrument aktywnej integracji. Powołanie Specjalistycznego Klubu Młodzieżowego nr 3 (przy znaczącym udziale środków z projektu systemowego) z całą pewnością należy uznać za dobrą - godną wsparcia i kontynuacji - inwestycję w opiekę i wychowanie młodzieży wywodzącej się ze środowisk trudnych.

Rezultaty realizacji Programu

1. Osiągnięto następujące rezultaty miękkie:

- a) wzrost poziomu aktywności młodzieży w życiu społecznym,
- b) wzrost kompetencji i umiejętności społecznych uczestników Programu, w tym w obszarze umiejętności koncepcyjnych i organizacyjnych.
- c) nabycie przez młodzież poczucia sprawczości swoich działań poprzez realizację własnych pomysłów i inicjatyw,
- d) zmiana postrzegania młodzieży jako grupy społecznej przez innych mieszkańców Katowic, poprzez realizację i promocję podjętych działań i inicjatyw (szczególnie tych realizowanych w przestrzeni publicznej).

2. Osiągnięto następujące rezultaty twarde:

- a) 2 osoby ukończyły szkolenie zawodowe, przez co podniosły swoje kluczowe kompetencje o charakterze zawodowym,
- b) 28 osób skorzystało ze wsparcia animatora lokalnego,
- c) 35 osób nabyło niezbędnych informacji i umiejętności do dokonania świadomego, opartego m.in. o realia rynku pracy i własnych predyspozycji, wyboru dalszej ścieżki zawodowej i edukacyjnej poprzez usługę brokera edukacyjnego,

- d) 17 uczestników Programu skorzystało ze specjalistycznego wsparcia indywidualnego,
- e) 15 uczestników skorzystało ze wsparcia grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych umożliwiających docelowo powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową,
- f) 10 osobom umożliwiono pobyt w placówce opiekuńczo-wychowawczej – Specjalistycznym Klubie Młodzieżowym nr 3 w Zawodziu – poprzez finansowanie ze środków Programu kosztów zatrudnienia wychowawcy.

Współpraca międzysektorowa

W realizacji Programu stawiano na współpracę międzysektorową i łączenie potencjałów z wieloma organizacjami i instytucjami działającymi w obszarze problematyki młodzieżowej. Były to m.in. katowickie szkoły, domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze, organizacje pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach i inne.

Udział Programu Aktywności Lokalnej na Rzecz Młodzieży w komponencie ponadnarodowym projektu „Damy radę...”

W związku ze współpracą z zagranicznymi partnerami Ośrodka, nawiązaną w ramach komponentu ponadnarodowego, stanowiącego nowy element projektu systemowego, pracownicy oraz uczestnicy Programu brali udział w wizytach studyjnych i tematycznych, w tym:

- 5 uczestników Programu pod opieką animatora lokalnego wyjechało do Dolo, do organizacji partnerskiej Il Portico,
- 2 uczestniczki Programu wyjechały do Wilna do organizacji partnerskiej National Institute for Social Integration.

Podział odpowiedzialności za realizację Programu. Zespół projektowy.

Realizacja Programu została powierzona Sekcji ds. Współpracy ze Społecznością Lokalną – Programowi Aktywności Lokalnej na Rzecz Młodzieży, w której to jednostce wyznaczono osoby odpowiedzialne za koordynację i obsługę programu oraz osoby zaangażowane w realizację działań środowiskowych oraz instrumentów aktywnej integracji. Zespół Programu stanowili: animator lokalny, broker edukacyjny oraz pracownik socjalny.

Sposób i źródła finansowania Programu .

Program był finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013, Priorytetu VII, Działania 7.1. Podziałania 7.1.1. Budżet był realizowany zgodnie z umową o dofinansowaniu projektu systemowego „Damy radę – program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach”.

Całkowity koszt Programu w 2012 roku wyniósł: **166405,85 zł**